

GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO KHẢ NĂNG HUY ĐỘNG VỐN CHO NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN TRONG GIAI ĐOẠN KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH VÀ SUY THOÁI KINH TẾ

Trần Văn Quyết, Trần Văn Nguyên

Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh – ĐH Thái Nguyên

TÓM TẮT

Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NHN₀&PTNT) thành phố Thái Nguyên là một đơn vị mới được thành lập hơn 10 năm nhưng đã có chỗ đứng trên thị trường tín dụng và có vai trò quan trọng trong sự phát triển nông nghiệp và nông thôn tỉnh Thái Nguyên.

Trong giai đoạn khủng hoảng và suy thoái kinh tế thế giới (bắt đầu từ 2006 đến nay) đã đẩy ngân hàng rơi vào tình trạng thiếu vốn để cung cấp; nguồn vốn không ổn định, hiệu quả kinh doanh thấp; giải ngân nguồn vốn uỷ thác đầu tư thấp chỉ đạt 53,6%. Vì vậy trong những năm tới ngân hàng cần mở rộng hình thức huy động vốn, áp dụng chính sách lãi suất linh hoạt; tiếp cận tốt nguồn vốn kích cầu của chính phủ; xây dựng các điểm giao dịch thuận lợi.

Từ khóa: *Thái Nguyên, Ngân hàng, tín dụng, phát triển nông thôn, dư nợ tín dụng, lãi suất.*

ĐẶT VẤN ĐỀ

NHN₀&PTNT thành phố Thái Nguyên là một đơn vị mới được thành lập hơn 10 năm (theo quyết định 340/QĐ/NHN₀&PTNT ngày 19/06/1998), là một chi nhánh ngân hàng trực thuộc NHN₀&PTNT tỉnh Thái Nguyên. Trong những năm mới thành lập, hoạt động kinh doanh của Ngân hàng đã gặp nhiều khó khăn như: Cơ sở vật chất còn thiếu thốn, đội ngũ cán bộ nhân viên còn thiếu và yếu về mọi mặt đặc biệt là chưa tạo được nhiều sự chú ý của khách hàng. Tuy nhiên, nhờ sự nỗ lực phấn đấu của toàn thể bộ máy, đến nay Ngân hàng đã khẳng định được chỗ đứng trong hoạt động tín dụng nhằm phát triển nông thôn ở tỉnh Thái Nguyên. Trong năm kể từ đầu năm 2006 đến nay, do sự biến động của tình kinh tế - chính trị trên thế giới, đặc biệt là cuộc khủng hoảng năng lượng với giá dầu mỏ leo dốc đạt đỉnh điểm 145\$/thùng (năm 2007), cuộc khủng hoảng thị trường tài chính và các

nền kinh tế lớn trên thế giới rơi vào tình trạng suy thoái đã làm cho giá cả các mặt hàng leo thang, lạm phát phi mã làm cho chi phí đầu vào của hoạt động sản xuất nông nghiệp nói riêng và các hoạt động sản xuất khác nói chung không ngừng tăng lên. Điều này làm cho lạm phát do cầu kéo và chi phí đẩy ngày càng tăng, dư nợ xấu ngày càng cao. Các ngân hàng trên địa bàn cạnh tranh nhau quyết liệt để huy động vốn và cho vay. Trong năm 2008 đã có hơn 20 lần điều chỉnh lãi suất huy động vốn. Hoạt động tín dụng ngày càng khó khăn hơn.

THỰC TRẠNG HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG VỐN CỦA NHN₀&PTNT THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN

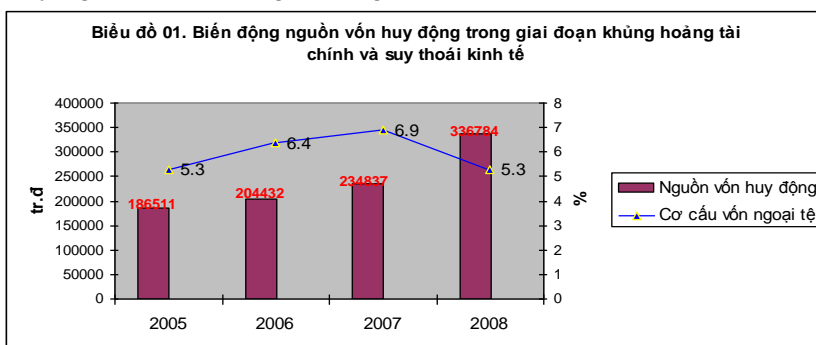
Hoạt động huy động vốn

Nguồn vốn huy động qua các năm của Ngân hàng không ngừng tăng trưởng nhanh (với tốc độ bình quân qua 4 năm là 17,8%) đây là một thành tích đáng kể trong hoạt động huy động vốn của các ngân hàng trong thời kỳ khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế. Nhìn qua bảng số liệu (biểu đồ 01) chúng ta chưa

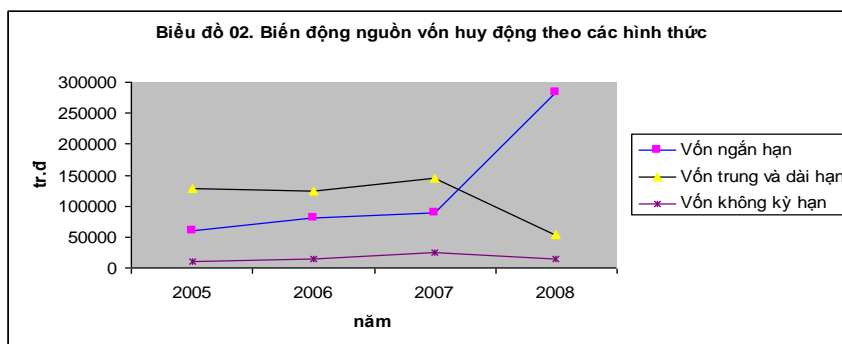
* *Trần Văn Quyết, Tel:*
Email:

nhận thấy điều bất ổn trong hoạt động huy động vốn của NHNO&PTNT Thái Nguyên. Tuy vậy, để hiểu sâu hơn về hoạt động này của Ngân hàng chúng ta đi phân tích sự bất ổn qua cơ cấu nguồn vốn và các chương trình huy động vốn của Ngân hàng trong những năm qua. Nhìn vào biểu đồ trên ta nhận thấy nguồn vốn mà Ngân hàng

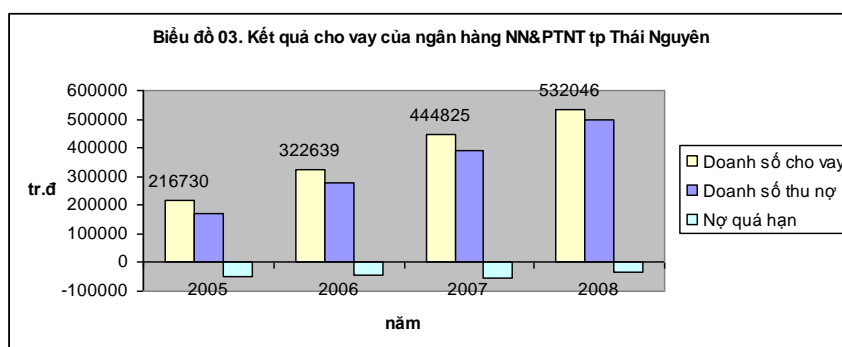
huy động được mặc dù tăng qua các năm nhưng chủ yếu vẫn từ nguồn vốn nội tệ (chiếm trên 92%). Trong thời điểm cuối năm 2008 do tỷ giá hối đoái giữa VND/USD tăng mạnh dẫn tới Ngân hàng gặp khó khăn hơn trong việc thu hút vốn bằng USD (vì vậy nguồn vốn ngoại tệ huy động giảm mạnh chỉ còn 5.3%).

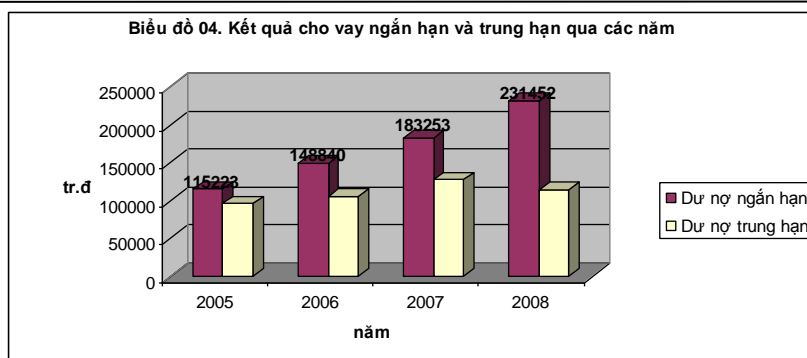
(nguồn: B/C kết quả kinh doanh của NHNO&PTNT thành phố Thái Nguyên các năm 2005 -2008)

(nguồn: B/C kết quả kinh doanh của NHNO&PTNT thành phố Thái Nguyên các năm 2005 -2008)

(nguồn: B/C kết quả kinh doanh của NHNO&PTNT thành phố Thái Nguyên các năm 2005 -2008)

(nguồn: B/C kết quả kinh doanh của NHN0&PTNT thành phố Thái Nguyên các năm 2005 -2008)

Trong giai đoạn khủng hoảng kể trên với lạm phát tăng cao qua các năm (đặc biệt tháng 7/2007 lạm phát đạt đỉnh điểm là 27%) điều này làm ảnh hưởng tới chiến lược của các nhà đầu tư tài chính. Người dân tập trung vào gửi tiết kiệm ngắn hạn thường 3-6 tháng điều này rất dễ giải thích khi có sự biến động của lãi suất và lạm phát khiến cho các nhà đầu tư khôn ngoan sẽ không theo đuổi các chương trình huy động vốn trung hạn và dài hạn. Điều này thể hiện thông qua số liệu trên biểu đồ 02 - nguồn vốn vay trung hạn, dài hạn và không kỳ hạn liên tục giảm mạnh bắt đầu từ năm 2007. Những khoản tiền gửi trung hạn và dài hạn đã được các nhà đầu tư rút ra để quay lại đầu tư theo các chương trình ngắn hạn. Đây là một khó khăn cho hoạt động cho vay của ngân hàng trong thời kỳ này.

Hoạt động sử dụng vốn của NHN0&PTNT thành phố Thái Nguyên

Quan sát biểu đồ 03 cho ta thấy, doanh số cho vay qua các năm tiếp tục tăng nhưng đang tăng với tốc độ chậm dần (nhất là vào đầu năm 2007 đến quý 3 năm 2008). Dư nợ quá hạn trong năm 2007 tương đối cao (chiếm 12% tổng vốn cho vay) tuy nhiên bằng sự nỗ lực của toàn thể chi nhánh, tỷ lệ này đã giảm dần trong năm 2008.

Trong năm 2008, là năm có nhiều khó khăn cho hoạt động tín dụng, những tháng đầu năm do công tác huy động vốn có nhiều khó khăn và việc giao chỉ tiêu kế hoạch của NHN0&PTNT tỉnh cao, việc tăng tỷ lệ dự trữ bắt buộc nên việc cho vay rất hạn chế, phải đảm bảo dư nợ để đảm bảo chỉ tiêu trên tài khoản điều hoà vốn nội tệ. Mặc dù doanh số

cho vay tiếp tục tăng nhưng do kinh tế đang trên đà suy thoái nên tốc độ cho vay có xu hướng giảm dần. Điều này ảnh hưởng tới kết quả kinh doanh của NHN0&PTNT.

Phân tích kỹ hơn trong hoạt động cho vay của Ngân hàng cho thấy: dư nợ tín dụng ngắn hạn tiếp tục tăng mạnh qua các năm tập trung vào các đối tượng là hộ nông dân, hộ kinh doanh cá thể nhỏ lẻ, tỷ lệ cho các hộ sản xuất kinh doanh vay thường chiếm tỷ lệ rất cao (60 - 70% tổng dư nợ ngắn hạn). Bên cạnh đó đó với hoạt động cho vay trung hạn và dài hạn thì tập trung chủ yếu là các doanh nghiệp quốc doanh. Trong năm 2008 tốc độ dư nợ cho vay trung hạn giảm 9,9% so với năm 2007. Nguyên nhân của sự sụt giảm này là do lạm phát tăng cao, giá cả các loại nguyên, nhiên vật liệu biến động bất thường điều này ảnh hưởng tới hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp

Những mặt tồn tại trong hoạt động huy động và cho vay vốn của NHN0&PTNT

- Mặc dù vốn huy động có tăng trưởng cao so với những năm trước nhưng chưa đủ vốn để cân đối cho vay, chưa đáp ứng được nhu cầu vốn của khách hàng.
- Vẫn phải sử dụng vốn của ngân hàng TW, đây là nguồn vốn không ổn định và hiệu quả đem lại cho Ngân hàng thấp.
- Giải ngân nguồn vốn uỷ thác đầu tư thấp đạt 53,6% nguồn vốn được giao.
- Trong công tác chỉ đạo điều hành ở một số phòng giao dịch vẫn chưa triệt để, chưa nghiêm túc.

- Hoạt động huy động vốn và cho vay vốn chịu ảnh hưởng nhiều tác động của tình hình kinh tế và tài chính toàn cầu.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP CƠ BẢN NHẪM NÂNG CAO KHẢ NĂNG HUY ĐỘNG VỐN CHO NHNN&PTNT TP THÁI NGUYÊN TRONG GIAI ĐOẠN KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH VÀ SUY THOÁI KINH TẾ.

Mở rộng nhiều hình thức huy động vốn

Hiện nay Ngân hàng mới chỉ dừng lại ở một số hình thức huy động vốn thông dụng như: Nhận tiền gửi của nhà đầu tư một cách thụ động và phát hành kỳ phiếu. Do đó cần mở rộng các hình thức huy động như sau: (1) Tiền gửi thanh toán; (2) tiền gửi tiết kiệm

Tăng cường huy động các nguồn vốn trung hạn và dài hạn

Các nguồn vốn trung hạn và dài hạn có thể được khai thác từ phía chính phủ, các tổ chức kinh tế và các cá nhân trong xã hội. Do vậy NHNN&PTNT cần mở rộng các mối quan hệ, cần phát hành trái phiếu trung hạn và dài hạn có thể chuyển nhượng dễ dàng tạo sự yên tâm cho người đầu tư (khi nhà đầu tư là các cá nhân có thu nhập thấp).

Mở tài khoản và séc cá nhân: Cần giới thiệu và quảng cáo cho các nhà đầu tư

Áp dụng chính sách lãi suất linh hoạt

Ngày nay với sự cạnh tranh gay gắt trên thị trường tín dụng làm cho vấn đề trở lên phức tạp hơn vì cạnh tranh có xu hướng làm chi phí trả lãi tiền gửi, làm giảm thu nhập của ngân hàng. Ngân hàng cần dựa vào đặc điểm nguồn vốn và khác hàng của mình để đưa ra mức lãi suất sao cho đảm bảo tính cạnh tranh rõ rệt đồng thời đảm bảo lợi nhuận cho Ngân hàng.

Xây dựng các điểm giao dịch thuận lợi, cung ứng nhiều dịch vụ; Cần có chiến lược sử dụng vốn cho vay có hiệu quả: Đặc biệt chú trọng trong khâu thẩm định hồ sơ. Điều này làm giảm dư nợ xấu cho ngân hàng; **Có chiến lược tiếp cận và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn từ chính sách kích cầu của chính phủ**

Hiện đại hoá công nghệ ngân hàng: Ứng dụng CNTT nhằm đảm bảo tăng tính chính xác và rút ngắn thời gian giao dịch

Nâng cao chất lượng phục vụ khách hàng: Cải thiện thái độ của nhân viên giao dịch, nâng cao trình độ chuyên môn cho đội ngũ cán bộ và nhân viên; **Tiếp cận với các doanh nghiệp xuất khẩu nhằm nâng cao nguồn vốn huy động bằng ngoại tệ**

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Dưới tác động của khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế toàn cầu đã gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới hoạt động kinh doanh tại các ngân hàng thương mại. NHNN&PTNT cũng không nằm ngoại lệ. Chưa đa dạng trong hoạt động huy động vốn. Lượng vốn huy động còn thấp, chủ yếu vẫn dựa vào nguồn tiền mặt nhàn rỗi của dân cư, vốn ngoại tệ chiếm tỷ trọng rất nhỏ, vốn cho vay thấp điều này dẫn tới lợi nhuận của NHNN&PTNT không cao. Để khắc phục những vấn đề còn tồn tại và nâng cao chất lượng công tác huy động vốn, Ngân hàng cần thực thi đồng bộ các giải pháp đã nêu. Đồng thời nhà nước nên có chính sách trợ giá, chính sách bảo hiểm nhằm đảm bảo cho quyền lợi của nhà đầu tư cũng như nhà sử dụng vốn cũng như thực hiện tốt chính sách kích cầu cho nền kinh tế nhằm chống suy thoái. Ngân hàng TW cần mở rộng quyền phán quyết cho các chi nhánh trong việc định đoạt lãi suất và xử lý các dư nợ theo bối cảnh kinh tế từng địa phương. Đồng thời xây dựng và củng cố thị trường tài chính nhằm làm trong sạch và nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống tín dụng chính thống trong giai đoạn hội nhập

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Báo cáo kết quả kinh doanh của NHNN&PTNT tp Thái Nguyên các năm 2005 -2008.
- [2]. TS. Nguyễn Thị Mùi , Lý thuyết Tiền tệ ngân hàng (2001), NXB Xây dựng, Hà Nội.
- [3]. Tổng cục thống kê(2009), Niên PGS.TS Nguyễn Thanh Tuyên (1994), Lý thuyết Tài chính ,Trường Đại học Kinh tế Tp HCM.
- [4]. giám thống kê tóm tắt năm 2008, NXB Thống kê

SUMMARY

SOLUTIONS TO INCREASING CAPITAL MOBILIZATION FOR BANK OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT IN THE PERIOD OF FINANCIAL CRISIS IN THAI NGUYEN CITY**Tran Van Quyet, Tran Van Nguyen***Economics and Business Administration - Thai Nguyen University*

Bank of Agriculture and Rural Development in Thai Nguyen is a new unit was established more than 10 years but have in the loan market place and important role in the development of agriculture and rural Rural Thai Nguyen province.

During the period of crisis and economic recession the world (starting from 2006 to date) have pushed banks fall into the lack of capital to provide; unstable capital, business efficiency low disbursement of capital mandated low investment only reached 53.6%. So in the coming years the bank to expand the form of raising capital, applying flexible interest rate policy; good access capital enable the government, construction of the transaction smoothly.

Keywords: *Thai Nguyen, bank, credit, rural development, outstanding loans, interest.*